

УДК 378.14:004.738.5(73)

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.341060>

Марія Чепіль, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2215-3994>

Назарій Саковець, здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-7304-8125>

Артур Санайко, здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5507-4831>

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ДОСВІД США

У статті проаналізовано досвід США у впровадженні інноваційних технологій для трансформації освітнього процесу. Автор розглядає використання таких технологій: штучний інтелект (ШІ) для персоналізації та оцінювання, віртуальна (VR) та доповнена (AR) реальність для створення імерсивних середовищ, адаптивне навчання для індивідуалізації освітніх траєкторій. Дослідження показує, що ці інструменти підвищують залученість студентів, розвивають навички XXI ст. та розширюють доступ до освіти. Висвітлено проблеми, які перешкоджають повній технологічній інтеграції. Зокрема, йдеться про цифрову нерівність, недостатню підготовку педагогів і етичні питання, пов'язані з конфіденційністю даних та алгоритмічною упередженістю. Подолання цих викликів потребує системного підходу, що включає інвестиції в інфраструктуру, професійний розвиток для вчителів і розробку етичних політик. Наведені практичні приклади з освітніх закладів США можуть слугувати орієнтиром для впровадження інновацій в Україні.

Ключові слова: інноваційні технології; США; цифрова нерівність; професійний розвиток педагогів; освітня траєкторія; трансформація освіти.

Табл. 1. Літ. 27.

Mariya Chepil, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,
Professor of the General Pedagogy and Preschool Education Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2215-3994>

Nazariy Sakovec, Applicant of the
General Pedagogy and Preschool Education Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-7304-8125>

Artur Sanayko, Applicant of the
General Pedagogy and Preschool Education Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5507-4831>

INNOVATIVE TECHNOLOGIES AS A TOOL FOR THE TRANSFORMATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS: THE EXPERIENCE OF THE USA

This article explores the specifics of the U.S. experience in implementing innovative technologies as a key tool for transforming the educational process from primary to higher education. It highlights the strategic approach to technology integration, which involves not only the modernization of tools but also a fundamental shift in the pedagogical paradigm toward a human-centered, student-centered learning approach. The article presents and analyzes the use of key technologies, such as artificial intelligence (AI) for personalizing educational content and automating assessment, virtual (VR) and augmented (AR) reality for creating immersive environments, and adaptive learning for individualizing educational pathways.

In summary, the successful integration of these tools significantly increases student engagement, promotes the development of 21st-century skills, and broadens access to education for diverse groups of students. At the same time, the article analyzes the systemic challenges and barriers that impede a complete technological transformation, including a persistent digital divide that limits equal access to technologies, insufficient teacher training and their resistance to change, and ethical issues related to data privacy and algorithmic bias in AI systems. It concludes that overcoming these problems requires comprehensive strategic steps, including investments in infrastructure, targeted professional development for teachers, the development of strict ethical

policies, and fostering a culture of innovation. The article provides practical examples of implementing innovative technologies in U.S. educational institutions, which serves as a basis for further study and implementation in other countries.

Keywords: *innovative technologies; USA; digital inequality; professional development of teachers; educational trajectory; transformation of education.*

Постановка проблеми. Сучасна освіта перебуває на порозі змін, зумовлених стрімким розвитком технологій. Цей прогрес вимагає не просто адаптації, а й докорінного переосмислення традиційних підходів до навчання та викладання. Інновації в освіті, за своєю суттю, передбачають використання технологій для покращення досвіду навчання та створення більш персоналізованих і доступних освітніх можливостей [10]. Це не просто модернізація інструментів, а фундаментальна переоцінка мети освіти. Традиційні методи навчання часто виявляються неефективними в сучасному динамічному світі через їхню обмежену адаптивність, що вимагає переходу від пасивного отримання інформації до активного конструювання знань [2]. Такий перехід означає відмову від статичної моделі передачі контенту на користь динамічної, студентоцентричної парадигми розвитку навичок, що підкреслює важливість адаптивності та актуальності для XXI ст.

У США, як і в усьому світі, цифрові технології стали важливим компонентом освітнього ландшафту, відкриваючи можливості для персоналізованого навчання, підвищення залученості та розширення доступу до освітніх ресурсів [27]. Пандемія COVID-19 у 2020 році стала потужним каталізатором для швидкого впровадження онлайн-навчання в усьому світі, оскільки школи та університети були змушені перейти на дистанційну форму викладання [11; 26]. Цей період прискорив розробку та впровадження нових технологій, таких як віртуальні класи та системи персоналізованого навчання на основі штучного інтелекту [14]. Прискорення технологічного впровадження під час пандемії також виявило та посилило існуючі цифрові нерівності, що свідчить про те, що технологія сама по собі не може вирішити системні розбіжності без усунення основних соціально-економічних та інфраструктурних проблем.

Аналіз останніх досліджень. Пріоритетну роль у формуванні політики та стратегій впровадження технологій відіграють нормативні документи. Національний план освітніх технологій (NETP) 2024 року, затверджений Міністерством освіти США, визначає три основні нерівності, що обмежують потенціал EdTech: у цифровому доступі, цифровому дизайні та цифровому використанні [23]. Оновлення цього плану відображає еволюцію розуміння ролі технологій в освіті. Звіт Міністерства освіти США “Штучний інтелект та майбутнє викладання та навчання” [22] додатково визначає стратегічні напрямки для впровадження ШІ, наголо-

шуючи на етичних аспектах, справедливості та прозорості.

Однією з найбільш обговорюваних технологій є штучний інтелект (ШІ), що пропонує інтелектуальні системи навчання, персоналізовані середовища та автоматизоване оцінювання [27]. Дослідження також вивчають вплив генеративного ШІ на навчання та розвиток “промпт-грамотності” [24]. Проте, впровадження ШІ вимагає ретельного розгляду етичних питань, оскільки технологія може посилити існуючі упередження [22]. Адаптивне навчання активно вивчається як ключовий напрямок для індивідуалізації освітнього контенту [14]. Це дозволяє налаштовувати освітній процес під темп та потреби кожного студента [4; 6]. Однак, дискусії все ще точаться навколо того, як забезпечити високу якість інструкції в персоналізованих середовищах, оскільки вплив таких технологій на якість навчання залишається не до кінця зрозумілим [17]. Технології VR/AR також показують значний потенціал, створюючи імерсивні та інтерактивні навчальні середовища, що сприяють експериментальному навчанню та співпраці [15]. Вони можуть радикально змінити взаємодію студентів з комп'ютером, поєднуючи фізичні об'єкти з віртуальною реальністю [3]. Технології, що охоплюють широкий спектр інструментів – від адаптивних платформ до VR/AR та ШІ – мають значний потенціал для підвищення залученості студентів, сприяння співпраці та розвитку необхідних для сучасної робочої сили навичок [12; 18]. Однак, успішна інтеграція цих технологій вимагає ретельного підходу, що включає подолання системних викликів, забезпечення справедливості та прозорості.

Мета статті – аналіз та узагальнення досвіду США у впровадженні інноваційних технологій як інструменту трансформації освітнього процесу на різних рівнях – від початкової до вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Інновації в освіті передбачають використання технологій для покращення досвіду навчання та створення більш персоналізованих і доступних освітніх можливостей [10]. Цей підхід виходить за рамки простого використання інструментів, зосереджуючись на адаптації методів викладання до потреб динамічного світу, що включає змішане навчання, перевернуті класи та проєктне навчання [2]. EdTech охоплює широкий спектр цифрових інструментів, платформ та методологій, що покращують викладання та навчання [15]. Це включає як апаратне забезпечення, таке як планшети, комп'ютери, інтерактивні дошки та веб-камери, так і програмне забезпечення, включаючи

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ДОСВІД США

системи управління навчанням (LMS), віртуальні класи, симуляції, віртуальну та доповнену реальність, а також штучний інтелект [9; 18].

Освітня трансформація, керована технологіями, за своєю суттю є людиноцентричним процесом, що переносить повноваження від інституцій до окремих осіб і сприяє цілісному розвитку, що виходить за рамки простої академічної успішності. Акцент робиться на тому, щоб студенти стали активними творцями знань, сприяючи їхньому загальному добробуту та самостійності, а також розвиваючи позитивну особистість, а не просто використовуючи технології як інструмент для передачі контенту. Це передбачає, що успішна трансформація вимагає культурного та філософського зсуву в освітніх установах, а не лише технологічного впровадження.

Технології трансформують традиційні лекції та підручники, сприяючи активній участі студентів через дискусії, вирішення проблем, рефлексію та співпрацю [7]. Інтерактивне програмне забезпечення, гейміфіковане навчання та цифрові ресурси значно підвищують залученість, роблячи навчання більш динамічним та цікавим [8]. Інтеграція технологій фундаментально змінює роль студента з пасивного отримувача на активного учасника. Це вимагає відповідного зсуву в педагогічному дизайні та мисленні вчителів. Хоча технологія дозволяє активне навчання, її реалізація залежить від того, наскільки педагоги приймають студентоцентричні підходи, розробляють навчальні програми, що використовують технології для активної залученості, і виходять за рамки простого оцифрування традиційного контенту.

Використання технологій в освіті підвищує доступність, персоналізує досвід навчання та забезпечує доставку інтерактивного контенту, що дозволяє студентам з різним походженням та потребами успішно навчатися [2; 14]. Асистивні технології відіграють ключову роль у руйнуванні бар'єрів та забезпеченні рівного доступу до навчання для учнів з обмеженими можливостями [8; 16].

Інтеграція технологій не лише покращує процес викладання та навчання, але й готує студентів до вимог сучасної робочої сили, де цифрові компетенції високо цінуються [21]. EdTech сприяє форму-

ванню навичок, таких як управління проєктами, дослідження, комунікація, критичне мислення та вирішення проблем, що є життєво важливими для таких галузей, як аерокосмічна промисловість, екологічні науки та аналіз даних [10; 18].

ІІІ є потужним інструментом, що дозволяє створювати інтелектуальні системи навчання, персоналізовані навчальні середовища та автоматизовані системи оцінювання. Платформи, керовані ІІІ, можуть аналізувати поведінку студентів, виявляти прогалини в знаннях та адаптувати контент до індивідуальних потреб [14]. Кейси впровадження ІІІ в K-12 у США включають пілотні програми в Індіані (AI-Powered Platform Pilot Grant, 2023-24 навчальний рік), Коннектикуті (AI Pilot Program у семи округах навесні 2025 року) та Айові (інструмент для читання на основі ІІІ, що використовує розпізнавання голосу, з впровадженням влітку 2025 року) [5]. Департамент освіти Кентуккі зробив доступним інструмент раннього попередження, який використовує ІІІ для виявлення студентів, що ризикують відрахуватися або не скласти іспити. У Нью-Мексико чотири шкільні округи пілотують платформу Edia на основі ІІІ для автоматизації завдань, пов'язаних з відвідуваністю, спілкуючись з батьками через текстові повідомлення [5]. Це демонструє, як ІІІ може оптимізувати адміністративні процеси та покращити підтримку студентів.

VR та AR пропонують імерсивні та інтерактивні навчальні середовища. AR поєднує фізичні об'єкти з віртуальною реальністю, інтегруючи цифрові та друковані медіа, що радикально змінює взаємодію студента з комп'ютером. Дослідження використання платформи AR Aurasma у вищій освіті показало позитивне ставлення студентів до її зручності та її здатності сприяти дослідженню та розумінню концепцій курсу [3]. VR покращує спільне та соціальне навчання, з'єднуючи студентів на відстані та сприяючи груповим взаємодіям, що значно покращує комунікативні навички та загальні результати навчання [13]. Прикладом є створення фізичної лабораторії у VR, яка імітує реальний експеримент з маятником, демонструючи, що VR може покращити навчання, роблячи його більш інтерактивним та дозволяючи проводити дешевші експерименти з точними результатами [15].

Таблиця 1

Використання інноваційних технологій в освіті США

Технологія	Сфери застосування	Переваги для освітнього процесу
Штучний інтелект (ІІІ)	Інтелектуальні системи навчання, персоналізовані навчальні середовища, автоматизоване оцінювання, аналіз поведінки студентів, підтримка прийняття рішень [5; 14; 27]	Персоналізація навчання, виявлення прогалин у знаннях, оптимізація адміністративних завдань, підтримка вчителів [2; 5]

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ:
ДОСВІД США**

Продовження таблиці 1

<i>Технологія</i>	<i>Сфери застосування</i>	<i>Переваги для освітнього процесу</i>
Віртуальна реальність (VR) та Доповнена реальність (AR)	Імерсивні симуляції, віртуальні лабораторії, інтерактивні навчальні середовища, поєднання реального та віртуального контенту [3; 13, 15]	Експериментальне навчання, підвищення залученості, розвиток навичок співпраці, візуалізація складних концепцій [3; 15]
Адаптивне навчання	Динамічна адаптація контенту, темпу та складності до індивідуальних потреб студента, персоналізовані навчальні траєкторії [2; 6]	Краще розуміння, підвищення впевненості, інклюзивність, прогрес у власному темпі, покращення результатів навчання [2; 6]
Онлайн-навчальні платформи (LMS, віртуальні класи)	Дистанційне навчання, змішане навчання, доступ до ресурсів у будь-який час/місці, співпраця [8; 11; 26]	Гнучкість, розширення доступу, можливість безперервного навчання, розвиток цифрових навичок [2; 14]
Аналіз даних	Оцінювання тенденцій навчання, виявлення сильних/слабких сторін студентів, інформування про ранні втручання, створення індивідуальних планів уроків [2]	Покращення результатів навчання, оптимізація методів викладання, прийняття рішень на основі доказів [2]
Асистивні технології	Інструменти для учнів з обмеженими можливостями (наприклад, адаптивні читалки, програмне забезпечення для перетворення мови в текст) [15; 16]	Забезпечення рівного доступу до навчання, інклюзія, руйнування бар'єрів для участі [8]

Одним з бар'єрів є стійка цифрова розбіжність, що проявляється у нерівному доступі до високошвидкісного інтернету та пристроїв, особливо в малозабезпечених та сільських регіонах [5; 15]. Ця проблема не тільки обмежує доступ до онлайн-ресурсів, але й посилює існуючі освітні нерівності, оскільки учні з низьким рівнем доходу та історично маргіналізовані студенти частіше стикаються з цими бар'єрами. Наприклад, аналіз даних 2018 року показав, що 16,9 мільйона дітей у США не мають доступу до високошвидкісного інтернету та підключених пристроїв вдома [5].

Попри те, що умови для успішної інтеграції технологій, здавалося б, існують, включаючи легкий доступ до технологій та збільшення навчання для вчителів, високий рівень використання технологій все ще залишається низьким [19]. Багато вчителів недостатньо підготовлені до цифрового викладання через брак технічних навичок та знань цифрової педагогіки [14]. Дослідження також вказують на те, що на використання технологій у класі впливають переконання вчителів [17]. Крім того, деякі викладачі не мають сильної мотивації до впровадження інноваційних підходів, якщо це не відповідає їхнім особистим професійним цілям або дослідницьким інтересам [1; 3; 25]. Це вказує на те, що проблема полягає не лише в наданні технологічних інструментів чи навіть базового навчання; вона полягає у впровадженні цих інструментів через всебічний, безперервний та контекстно-специфічний професійний розвиток, а також у формуванні культури

інновацій, яка резонує з внутрішньою мотивацією педагогів.

Для подальшої трансформації освітнього процесу в США плануються стратегічні кроки, які спрямовані на створення більш справедливої та адаптивної системи. Передусім, необхідно подолати цифрову розбіжність, продовжуючи інвестувати в інфраструктуру, щоб забезпечити рівний доступ до пристроїв та високошвидкісного інтернету для всіх студентів, особливо у вразливих регіонах. Крім того, необхідний комплексний професійний розвиток для педагогів, який передбачає не лише опанування технічних навичок, але й формування цифрової педагогіки та заохочення інноваційного мислення.

Особлива увага приділяється етичному управлінню технологіями. Це означає розробку та посилення чітких політик щодо конфіденційності даних, безпеки та етичного використання ШІ, забезпечуючи прозорість та людський контроль у процесах прийняття рішень. Важливо також сприяти культурі інновацій, заохочуючи лідерство, яке підтримує експериментування, співпрацю та адаптацію до нових технологій, адже технологічна трансформація є людиноцентричним процесом. Нарешті, необхідно проводити дослідження довгострокового впливу різних інноваційних технологій, особливо VR/AR та генеративного ШІ, на результати навчання та цілісний розвиток студентів. Завдяки цим стратегічним інвестиціям, цілеспрямованій політиці та зосередженню на людському факторі, США можуть

продовжувати використовувати інноваційні технології для створення більш справедливої, ефективної та адаптивної освітньої системи для всіх.

Висновки. Досвід США у впровадженні інноваційних технологій як інструменту трансформації освітнього процесу демонструє значний прогрес та досягнення, але також виявляє проблеми. Головними здобутками є значне підвищення персоналізації навчання через адаптивні платформи, зростання залученості студентів завдяки інтерактивним інструментам, розширення доступу та інклюзії для різноманітних груп учнів, студентів, а також ефективний розвиток навичок ХХІ ст., необхідних для сучасних трудових кадрів. Штучний інтелект, віртуальна та доповнена реальність та аналіз даних показали свій потенціал у революціонізації методів викладання та навчання, пропонуючи нові можливості для індивідуалізації та ефективності.

Однак, попри ці досягнення, освітній ландшафт США продовжує стикатися з бар'єрами. Цифрова розбіжність залишається значною перешкодою, обмежуючи справедливий доступ до технологій та ресурсів, особливо в малозабезпечених та сільських громадах. Недостатня підготовка педагогів та відсутність комплексного професійного розвитку перешкоджають повноцінному використанню технологій. Етичні питання, пов'язані з конфіденційністю даних та алгоритмічною упередженістю в системах ШІ, вимагають постійної уваги та суворих політичних рамок. Опір змінам та потреба у сильному, прогресивному лідерстві в освітніх технологіях також є важливими аспектами, які необхідно вирішити.

Подальшого вивчення потребує роль ШІ у персоналізації навчання та адаптації освітнього контенту, дослідження впливу ШІ на роль викладача та його трансформацію в ментора-наставника.

ЛІТЕРАТУРА

1. A'mar, S. & Eleyan, D. (2022). The role of leadership in integrating technology in education. *International Journal of Education and Practice*, No. 10(1), pp. 1–10.
2. ACE. (2023). Innovative Education Methods Transforming Teaching and Learning. Available at: <https://ace.edu/blog/innovative-education-methods-transforming-teaching-and-learning/>
3. Chang, C. (2012). The relationship between technology leadership and technology integration. *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, No. 5(1), pp. 1–12.
4. Adaptive learning has emerged as a transformative approach in K-12 education, leveraging artificial intelligence and data-driven methodologies to personalize learning experiences (2023). Available at: <https://esj.eastasouth-institute.com/index.php/esle/article/view/496>
5. AI-Artificial Intelligence Pilots K12 Schools (2025). Available at: <https://www.ecs.org/ai-artificial-intelligence-pilots-k12-schools/>
6. Adaptive Learning Platforms: Creating a Path for Success (2016). Available at: <https://er.educause.edu/articles/2016/3/adaptive-learning-platforms-creating-a-path-for-success>
7. Fisher, D., Frey, N. & Hattie, J. (2014). Visible learning for literacy, grades K-12: Implementing the practices that work best to accelerate student learning. Corwin Press.
8. How Using Technology in Teaching Affects Classrooms (2023). Available at: <https://www.gcu.edu/blog/teaching-school-administration/how-using-technology-teaching-affects-classrooms>
9. ICIET 2026 promises to be a compelling platform for insightful dialogue, collaborative learning, and the exchange of ideas that will shape the future of education (2025). Available at: <https://www.iciet.org/>
10. Through practical applications, they will learn core concepts in environmental science, plant biology, and natural resource management (2023). Available at: <https://educate.iowa.gov/media/9840/download?inline>
11. Kumbo, S.D., Mkhize, N. & Mkhize, S. (2023). Digital learning in the 21st century: Trends, challenges, and innovations in technology integration. *Frontiers in Education*, No. 8.
12. Leavy, M., O'Dwyer, N. & O'Malley, E. (2023). The role of digital competencies in preparing students for the future workforce. *Journal of Education and Work*, No. 36(1), pp. 1–15.
13. Lee, J. & Wong, L. (2014). Virtual reality for collaborative learning: A review. *Educational Technology & Society*, No. 17(4), pp. 1–15.
14. Maroukakis, A., Kotsopoulos, S. & Kotsopoulos, D. (2023). The evolving landscape of digital learning: Trends, challenges, and innovations in technology integration. *Frontiers in Education*, No. 8.
15. MTodino, M. (2025). Educational Technologies. *Encyclopedia*, No. 5(1), 23 p. DOI: <https://doi.org/10.3390/encyclopedia5010023>
16. Ranzato, E., Holloway, C. & Bandukda, M. (2025). Use of Educational Technology in Inclusive Primary Education: Protocol for a Systematic Review. *JMIR Res Protoc*, 14:e65045
17. Schmid, R., Pauli, C., Stebler, R., Reusser, K. & Petko, D. (2022). Implementation of technology-supported personalized learning – its impact on instructional quality. *The Journal of Educational Research*, No. 115(3), pp. 187–198. DOI: <https://doi.org/10.1080/00220671.2022.2089086>
18. Rodriguez-Segura, J. (2022). Self-led learning and its effectiveness in educational technology. *Journal of Educational Technology Systems*, No. 50(2), pp. 1–15.
19. Tertmer, P. Pedagogical Beliefs: The Final Frontier in Our Quest for Technology Integration? *Educational Technology Research and Development*, No. 53(4), 25–40. DOI: <https://doi.org/10.1007/BF02504683>
20. Transformation of Education (2022). Available at: <https://pollution.sustainability-directory.com/term/educational-transformation/>
21. Truong, K. & Diep, N. (2023). Digital competencies for the 21st-century workforce: A review of the literature. *International Journal of Educational Research*, 120, 102145.
22. U.S. Department of Education. (2023). Artificial Intelligence and the Future of Teaching and Learning. Available at: <https://www.ed.gov/sites/ed/files/documents/ai-report/tai-report.pdf>
23. U.S. Department of Education. (2024). A Call to Action for Closing the Digital Access, Design, and Use Divides: 2024 *National Educational Technology Plan*. Available at: <https://web.ped.nm.gov/bureaus/educational-technology/national-educational-technology-plan/>

24. Yu, Q., Yu, K., Li, B. & Wang, Q. (2023). Effectiveness of blended learning on students' learning performance: a meta-analysis. *Journal of Research on Technology in Education*. 57(1): 1–22

25. Zhang, L. (2022). Technology leadership in higher education: A systematic review. *Journal of Educational Technology Systems*, No. 50(4), pp. 431–445.

26. Zhao, Y. & Watterston, J. (2021). The changes we need: Education post COVID-19. *Journal of Educational Change*, No. 22(3), pp. 3–21.

27. Zizikova, J. (2021). Artificial intelligence in education: A systematic review. *Education and Information Technologies*, No. 26(6), 6653–6670.

Стаття надійшла до редакції 21.08.2025

УДК 7.03:37.011:377

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.337719>

Ольга Луковська, доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри графіки та мистецтва книги
Національного університету “Львівська політехніка”
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4074-7454>

Олена Грабовська, президент регіонального благодійного фонду “Резонанс”
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8244-3259>

Тетяна Несторенко, професор Сілезької академії,
кафедра менеджменту, м. Катовіце, Польща;
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту та фінансів
Бердянського державного педагогічного університету, м. Запоріжжя, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8294-6235>

АРТИВІЗМ В ГРОМАДЯНСЬКІЙ МОЛОДІЖНІЙ ОСВІТІ: ІНСАЙТИ МІЖНАРОДНОГО ПРОЄКТУ “CIVIC ART”

У статті досліджено артivism як інноваційний інструмент громадянської освіти молоді. На основі аналізу міжнародного проєкту “Civic Art” виявлено, що поєднання мистецтва та активізму сприяє розвитку критичного мислення, емпатії та демократичних цінностей, що є особливо актуальним в умовах геополітичних конфліктів. Дослідження, проведене серед 54 молодіжних працівників з України та Грузії, показало високу зацікавленість в артivismі, але підкреслило потребу в методичній підтримці. Аналіз артпрактик проєкту доводить, що артініціативи створюють значні трансформації на різних рівнях, а сам артivism є потужною складовою громадянської освіти.

Ключові слова: артivism; громадянська освіта; мистецтво; інновації; проєкт “Civic Art”; молодь.

Літ. 13.

Olha Lukovska, Doctor of Sciences (Art Studies), Professor,
Professor of the Graphic and Book Art Department,
Lviv Polytechnic National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4074-7454>

Olena Hrabovska, President of Regional Charity Foundation “Resonance”
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8244-3259>

Tetyana Nestorenko, Professor AS, Academy of Silesia,
the Management Department, Katowice, Poland;
Ph.D. (Economics), Associate Professor of the Economic, Management and Finance Department,
Berdiansk State Pedagogical University, Zaporizhzhya, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8294-6235>

ARTIVISM IN YOUTH CIVIC EDUCATION: INSIGHTS FROM THE INTERNATIONAL “CIVIC ART PROJECT”

In today's world, civic education plays a key role in shaping active and responsible individuals. The article explores the potential of artivism – an intersection of art and civic engagement – as an innovative tool in youth civic education. Artivism is defined as a means of visual communication and social dialogue that fosters critical thinking, empathy, and awareness of democratic values, which is particularly relevant in the context of geopolitical crises such as the war in Ukraine or civic protests in Georgia. The research is based on the analysis of the international CivicArt project, supported by the European Commission within the Erasmus+ program. The methodology included a comprehensive needs assessment of 54 respondents (youth workers, activists, and artists) from Ukraine and Georgia, as well as an analysis of art practices implemented within the project. The findings reveal a high level of interest in artivism among youth workers, while also highlighting the need for practical skills and methodological support. Relevant areas of thematic content of civic education through art have been identified: human rights,